

De naamheilige van de paus wrikte vastgeroeste structuren in de Kerk los door zijn radicale eenvoud

Je ouders in huis nemen

Volgens een rondvraag zijn jongeren bereid voor hun ouders te zorgen

- ▶ Bereidheid slinkt echter met de leeftijd
- ▶ Geen drie procent van de 75-plussers woont bij zijn of haar kinderen
- ▶ Het is wettelijk mogelijk een aparte eenheid in je huis te installeren

Erik DE SMET

Bijna een op de twee jongeren in Vlaanderen tussen 15 en 25 jaar wil zijn/haar ouders best in huis nemen zodra die zorgbehoevend zijn. Dat is het verrassende besluit van een rondvraag van Zorgnet Vlaanderen.

„Dat jongeren bereid zijn tot thuiszorg is goed,” vindt Peter Degadt, gedelegeerd bestuurder van Zorgnet, „maar ons onderzoek toont ook aan dat de bereidheid om je ouders in huis te nemen, afneemt naarmate de ondervraagden ouder zijn. Voor vijftigers is ‘zorg’ al een stuk concreter. Hun ouders zijn de tachtig immers voorbij. Mannen zijn meer geneigd te betalen voor de zorg, vrouwen zijn meer bereid rechtstreeks zorg te verlenen.”

„Denk er toch eerst goed over na”, raadt Lieve Enis (60) uit Oostakker jonge mensen aan. Zelf zorgde ze jarenlang voor haar ouders, die een aanpalende woonst betrokken. Enis bood materiële omkadering: familie-hulp, poetshulp. De verpleging kwam tot tweemaal daags. Enis: „Fantastische burens en goede vrienden hielpen ook, zodat ik er zelf ook nog eens op uit kon. Even belangrijk waren de coördinatievergaderingen geleid door een maatschappelijk assistent van de mutualiteit, waarop iedereen zijn mening kon uiten en broers en zussen hun aandeel in de verzorging afspraken.”

Ingrid Hutsebaut (60) uit Evergem nam zo'n twintig jaar geleden haar moeder bij zich in huis. Beide vrouwen hadden een echtscheiding achter de rug. „Ik vond het mijn plicht”, zegt Hutsebaut. „Mijn mama zorgde voor mij, nu zorg ik voor haar. De verstandhouding is opperbest, al moet ik soms wat kunnen verdragen.

Privacy blijft ook voor ouderen belangrijk. Nieuwe solidaire woonvormen willen dat ook beter garanderen. © KNA-Bild

Ook reizen bijvoorbeeld kon de voorbije twintig jaar niet meer. Een ouder oppassen vergt veel liefde. Echt jeugdige mensen zou ik het niet aanraden.”

Kangoeroewonen is naast of boven elkaar wonen, zonder je te mengen in elkaars privésfeer

Cijfers tonen aan hoe zelden het gebeurt: in Vlaanderen woont amper 2,6 procent van de personen ouder dan 75 in bij zijn/haar kinderen. Het aantal huishoudens met drie en meer generaties neemt sinds 1991 gestaag af. Vaak gaat het om een kind dat bij de ouders bleef wonen of naar huis terugkeerde na een echtscheiding. Soms wacht de familie op een rusthuisopname. In de provincie Limburg is het percentage

wat hoger, wellicht door de immigranten voor wie de zorg voor ouders bij de cultuur hoort.

Ouderen willen hoe dan ook zolang mogelijk in hun eigen huis blijven wonen. Luc Lampaert van het Kenniscentrum Woonzorg Brussel pleit ervoor om de heikle vragen niet uit de weg te gaan en tijdig beslissingen te nemen over de eigen toekomst.

„Beleidsmakers hebben het wel over levenslang in je huis blijven wonen,” zegt Lampaert, „maar dan moet er dringend werk worden gemaakt van de toegankelijkheid van onze woningen. Soms kunnen kleine aanpassingen zoals verzonken douchevloeren of bredere deuren het leven vergemakkelijken.”

Een nieuw begrip is kangoeroewonen. Voorheen betrof een grootouder gewoon een slaapkamer in huis, vandaag zijn mensen meer gesteld op hun privacy. Een deel van het gelijkvloers

wordt daarom ingericht voor de ouders, met afzonderlijke woonkamer en toegangsdeur. Soms wordt aan de woning een appartement bijgebouwd.

Lampaert: „Kangoeroewonen is naast of boven elkaar wonen, zonder je te mengen in elkaars privésfeer. Het kan met familie, maar ook met een ander jong gezin. Voor veel ouderen is dat een geruststelling, want er is dagelijks contact. In een zware zorgsituatie is het echter niet de meest geschikte vorm.”

Het voordeel van kangoeroewonen is dat het overal kan, zolang de gezinswoning het toelaat om opgedeeld te worden. De regelgeving over het zorgwonen maakt het ook stedenbouwkundig mogelijk, op voorwaarde dat de woonvorm een tijdelijk karakter heeft, niet meer dan een derde van het bouwvolume omvat, er geen uitbreidingen gebeuren en het om hoogstens twee perso-

nen van zestig en ouder gaat. Na afloop moet de woning opnieuw een eengezinswoning kunnen worden. Er geldt ook een meldingsplicht. Lampaert pleit ervoor om nieuwbouwwoningen in verkavelingen zo te voorzien dat ze in modules kunnen worden opgedeeld.

„Privacy blijft belangrijk”, benadrukt hij. „Je woont zelfstandig, maar omringd. Een rusthuis roept vaak afkeer op omdat de privacy er wordt teruggedrongen. Verhuizen naar een woonzorgcentrum is mentaal dan ook een ingrijpende stap. Voor ouderen zijn sociale contacten extra belangrijk. Alternatieve vormen zijn het groeps- en gemeenschapswonen. Mensen blijven dan langer zelfredzaam.”

De brochure *Wonen zonder zorg(en). Tien woonvormen om over na te denken* kunt u downloaden via www.woonzorgbrussel.be.